

1112

Angeljček, otrokom priatelj, učitelj in voditelj.

Uredil

Anton Kržič.

VII. tečaj.

~~1899~~ 1112

S. Gregorčičeva knjižnica Ljubljana.

✓ Ljubljani.

Izдало društvo „Pripravniški dom“.

Natisnila Katoliška Tiskarna.

1899.

KAZALO.

Pesmi.	Stran	Povesti, popisi, pri- povedke itd.	Stran
Pozdrav malim čitateljem			
Dvojno cvetje			
Bratec in sestrica — ateju za god	14	Mali zdravniki	5
Često	24	Janezkov strah	10
Junaka	46	Kdor je zadovoljen, najmanj potrebuje	13
Pridi!	56	V snegu.	19
Deček in psiček	56	Moji znanci 25, 35, 84, 105,	167
Prišla res je pomlad	62	184	
Ne zabi	70	Na pustni torek	28
Večerni zvon	77	Sušec	39
Zaspanček	78	Kuharčkova kava	42
Oblaček	87	Poštenost	46
Vsak me, deca, lahko sliši	90	Pomladni spomini 52, 73, 91	
Samoglasniki	94	Mihec — nagajivec	55
Bolnega pastirčka tožba	103	Zvonček	57
V prvi god	104	Seštete sladčice	62
Čebelice zum, zum, zum	104	Evina hčerka	67
Pred spanjem	120	Šmarnice!	71
Samosrajčnik naš	122	Kako opravilo ima naša ljuba nebeška Mati v ne- besih	75
Naš Janko	122	Lastovke	78
Metuljček	126	Svidenje	99, 116
Zidarji	126	Kamen naj priča	118
Jutro	141	Konoplje	123
O ribici. (Basen)	141	Nož	132
Vsikdar povsodi	143	Žalostna smrt mladega ge- nerala	138
Koncem počitnic	154	Jesen	148
Pod hruško	158	Jež	155
Sirota Jelica	163	Srečen	165
Tiha njiva	164	O Miklavževem	182
Oh, Katica mala	164		
Detetu	164		
V najlepši noči	189		
Miklavževi darovi	190		
Ej, ti snežec	190		

Poučni sostavki.

	Stran	Stran
Nebeška lestvica:		
1. <i>Vvod</i>	2	Pri ognju
2. Krščanska vera	17	Ptičje gnjezdo
3. Krščansko upanje	33	Ptica v kletki
4. Ljubezen do Boga	49	Mačku
5. Ljubezen do bližnjega	65	Petelin junak
6. Pobožnost	81	Oba junaka
7. Lepi zgledi	97	Siromak
8. Modrost	114	Bolno dete
9. Pravičnost	129	Bolna mati
10. Srčnost	145	
11. Zmernost	161	
12. Konec	178	
Sveti trije Kralji	9	Slike.
Bodi krotak in priljuden	40	Sv. trije Kralji
Spominek prvega svetega obhajila	88	Zima
Marijini častilci	120	Angeljček s šopkom
Srčnost	137	Skupina otročičev
Sv. Vendelin	152	Večerna molitev

V zabavo in kratek čas.

Kratkočasnice	14, 32, 48, 96
	128, 144, 160, 176
Uganke in šaljiva vprašanja	16
	32, 64, 80, 96, 112, 128, 144, 160
Naloge	48

Pesmi z napevi.

Zima	15
Večerna molitev	31
Večer	47

Pri ognju	63
Ptičje gnjezdo	79
Ptica v kletki	95
Mačku	111
Petelin junak	127
Oba junaka	147
Siromak	15
Bolno dete	175
Bolna mati	191
Slike.	
Sv. trije Kralji	9
Zima	15
Angeljček s šopkom	16
Skupina otročičev	25
Večerna molitev	31
Sv. Frančišek Saleški	41
Večer	47
Zvonček	57
Pri ognju	63
Lepšanje Marijinega altarja	72
Jezus obhaja sv. Janeza	89
Na sejmu	100
Maček	111
Marijini častilci	121
Petelin junak	127
Sv. Arkadij	136
Oba junaka	142
Sv. Vendelin	152
Siromak	159
Deklica na grobu	163
Bolno dete	175
V najlepši noči	180
Bolna mati	191
Angelj varuh	192

ANGELJČEK

otrokom prijatelj, učitelj in voditelj.

(Priloga Vrtcu.)

Št. 1. Ljubljana, dné 1. januarija 1899. VII. tečaj.

Pozdrav malim čitateljem.

*S*pet „Angeljček“ vas skupaj kliče,
Krog sebe zhira otročiče,
Želi po vsem slovenskem svetu
Vam srečo, radost v novem letu;
Blažiti hoče vam srce,
Bistriti glavice mladé.

V nebesa kazal bo stezico,
Učil vas sveto bo resnico,
Kako Bogu zvesto služiti,
Kako se grehom izogniti,
Kako otrok nedolžen, čist
Obrača zlati čas v korist.

Pa „Angeljček“ bo kazal tudi,
Kako se po napornem trudi
Prijetno more počivati,
Zapeti kaj, se poigrati;
Veselo deco ima rad,
Zato šaljiv bo mnogokrát.

„Internus“.

Nebeška lestvica.

I. Vvod.

rečni dan prvega sv. obhajila je minul, ljubi otrok! Jezus Kristus je prišel prvikrat v tvoje srce in te bo odslej večkrat osrečil s svojim milostipolnim prihodom. „Ne bom vas zapustil sirot, prišel bom k vam“, govoril je ljubi Jezus apostolom, ko se je poslavljal od njih. Tudi nam vsem veljajo te besede. Pri prvem sv. obhajilu jih je nebeški Zveličar tebi posebej dopolnil. Kako dober, kako zvest je ljubi Jezus!

Kaj pa ti, otrok? Srce ti je vneto goreče ljubezni do Zveličarja. Ali bo tako ostalo? — Prelepo vshaja marsikatero jutro solnce, in nebo zažari v rožnati jutranji zarji. Kmalu pa se jamejo vzdigovati megle in oblaki, zakrijejo solnce in napravijo pust, deževen dan. Solnce božje milosti ti ogreva in razsvetljuje dušo, ali je nemogoče, da bi pregnali nebeško milost megle in oblaki greha? To, ljubi otrok, bi bila največja nesreča, to bi bila od tvoje strani največja nezvestoba proti Jezusu. Zato moraš vestno skrbeti, da ostaneš zvest svojim trdnim sklepom, da bo tvoje srce vedno pravljeno sprejeti nebeškega Zveličarja, da boš tega Zveličarja potem kdaj gledal od obličja do obličja v nebeškem kraljestvu.

1. Ko je bil deček *Dominik Savio* že šest mesečev gojenec v zavodu sv. Frančiška Saleškega v Turinu, sliši nekdaj pridigo, kako lahko se človek posveti. Zlasti tri misli je pojasnjeval pridigar, ki so globoko ganile Dominika. Rekel je: Bog hoče, da se vsi posvetimo; ta naloga je lahka in veliko plačilo je pripravljeno tistim, ki jo dopolnijo. Silno je uplival ta govor na otroka in vsega vnel z ljubeznijo do Boga. Bil je pa nekaj dnij potem manj vesel, kakor navadno. To so opazili njegovi tovariši, pa tudi njegov prednik, ki ga

je prašal, če je morda kaj bolan. „Ne“, odgovori Dominik, „še le prav zadovoljen sem.“ „Zakaj?“ vpraša prednik. „V sebi čutim goreče želje in koprnenje posvetiti se“, pravi otrok, „nisem mislil, da bóm mogel tako lahko zvest biti Jezusu. Ko sem spoznal, da je človek lahko prav vesel in vendar zvest učenec Jezusov, hočem še bolj zvesto spolnovati sklepe prvega sv. obhajila. Ali ne ravnam prav?“

Predstojnik pohvali ta sklep. Priporoča mu, naj bo zlasti stanoviten v pobožnosti in učenju. Tudi mu ukaže, naj se le udeležuje razvedril in poštenih iger, ki so jih napravljali tovariši pod nadzorstvom prednikov.

O neki drugi priliki je hotel vodja v zavodu skazati mladeničem posebno ljubezen. Privolil jim je, naj vsak zapiše na listek, kaj želi, in spolnilo se jim bo, kolikor le mogoče. Mnogo smešnih in čudnih prošenj je dobil vodja, Dominik pa je zapisal na košček papirja samo te-le besede: „Prosim, skrbite za me, da rešim dušo in se posvetim!“

2. To je tudi tvoj namen, ljubi otrok! V to si bil odločen po sv. krstu. Takrat si po svojih botrih obljubil, da se odpoveš hudobnemu duhu in da hočeš služiti Bogu. Pri sv. obhajilu si stopil v veliko tesnejšo zvezo z Bogom. Nič velikega pa ne moreš storiti Bogu, kakor tudi svojim starišem v veselje ne moreš napraviti kaj posebnega. Nekaj Bogu zelo dopadljivega pa lahko storiš, da namreč njemu podariš svoje sreče. Ravno ta ljubezen do Boga, ta skrb, vse odstraniti od duše, kar bi žalilo Zveličarja, je podlaga, ako hočeš zvest ostati trdnim sklepom prvega sv. obhajila in hoditi po poti, ki pelje v zveličanje.

Svet pa bo poskušal tvojo stanovitnost in si bo prizadeval, dobiti te v svojo službo. Vsaka starost ima svoje skušnjave, in tudi mlada leta niso brez njih. Hud boj je človeško življenje. Premagal pa boš skušnjave, ako si prizadeneš posnemati Zveličarja, ki se je pri sv. obhajilu združil s teboj. On, največji Gospod, se je včlovečil in preživel vso otroško in mladeniško dobo, da ti s svojim življenjem kaže najlepši zgled, hoditi po poti čednosti. Že iz hvaležnosti ga moraš posnemati. Kaj je pridobil mili Jezus, da je

preživel otroška leta? Samo trpljenje in težave je moral prenašati. Ako pa ti posnemaš Jezusa in si prizadevaš njemu v čednostih podoben postajati, boš že v tem življenju užival veselje in nepopisno srečo in boš vedno bolj vreden nebeškega plačila. Jezus te bo vedno bolj ljubil in ti dajal včasih milostij.

In kako lahko se bližaš Jezusu in premišljuješ njegovo življenje! Nikjer ne najdeš ne jedne poteze, ki te bi odvračevala od njega. On v mladosti tudi čudežev ni delal, da bi pač ti ne imel nikakega izgovora, da ga ne moreš posnemati.

3. Pri tem opravilu ti bo pomagala zlasti Marija, ki jo ravno s tem tudi posebno častiš, ako posnemaš zglede njenega božjega Sina. Angelj varuh, ki v nebesih moli Zveličarja, te bo podpiral pri tem delu. V veliko pomoč ti bodo tudi oni svetniki, ki so v mladosti posnemali čednosti nebeškega Deteta. Prebiraj prav rad njih življenjepise in gledal boš kakor v ogledalu življenje nebeškega Deteta. Živo si predstavljam, da ti svetnik kliče: „Posnemaj mene, saj sem jaz v tem posnemal Jezusa!“ Ti otrok pa prosi pomoči nebeške ljubljence in reci: „Kako te morem posnemati in za teboj hoditi, ako mi ne pomagaš. Podaj mi roko in stoj mi na strani, kakor je Jezus tebi storil!“ Kako radi ti bodo svetniki pomagali. Tako je ravnal neki poljski deček Albert, ki je posebno častil sv. Stanislava Kostka in je dosegel veliko popolnost.

Poučil te bo, ljubi otrok, letos „Angeljček“, zakatere čednosti si moraš posebno prizadevati. Videl boš, kako se napreduje v čednostih, ako posnemaš otroka Jezusa in svetnike. Dobro preudari te nauke in ravnaj se po njih. Bodo ti prava nebeška lestvica. Bojuj se zoper sovražnike zveličanja in trdno se oklepaj te nebeške lestvice! Kakor očak Jakob boš kedaj zaledal na vrhu Gospoda, ki bo tvoje obilno plačilo.

Al. Stroj.

Mali zdravniki.

(Spisal J. O.)

Dragi moj čitatelj, povej mi, predno bereš dalje, ali te je že kdaj prav pošteno bolel zob. Če te še ni bolel, srečen si, poskusil si še malo in živo potrebuješ, da zveš o tej bolezni kaj več. Če si pa že skusil, kaj se pravi zob, tedaj boš imel gotovo sočutje s sosedovim Jožkom, kateri je grozno trpel v tem oziru, kakor boš bral, in se ne boš čudil, da so ga tovariši ozdravili na tako nenavaden način.

Če se ne motim, uprav pred svetim Jakobom tisti četrtek je bilo. Da ni bilo oni dan šole, se še živo spominjam, in da je bilo v onem času, ko smo tako neizrečeno težko čakali konca šolskega leta, mi tudi ni ušlo iz glave. Tisti četrtek torej — matere ni bilo doma — sem ušel k sosedovim v vas. A nič kaj me ni razveselila novica, da ni strica doma. Tako radi smo se zbirali okoli njih, ker so nam vedno kaj veselega povedali; tisti dan pa so šli v malin. Vrhу tega je Jožka, mojega neločljivega tovariša, hudo bolel zob.

Županov in Sajevčev in še nekaj drugih je kmalu opazilo, kam sem zavil, in ni bilo treba dolgo čakati, da je imel bolni Jožek okoli in okoli sebe same dobre dušice, ki so ga tolažile in mu skušale na vsak način olajšati neizmerne bolečine.

„Pa si že dejal gor onih kapljic in brinjevega cveta?“

„Že.““

„In si držal z nagnjeno glavo zob v mrzli vodi?“

„Že.““

„In si poprosil strica za par peresc tobaka?“

„Tudi, saj bi se bil skoro zadušil nad njim.““

„Nič, nič!“ dé Županov. „Kaj te bomo tukaj milovali, ko ti ne pomaga nobena stvar. Veš, kaj, nekaj pavole vtakni v uho, da te sapa ne bo prepihavala, in hajdi z nami, gremo naproti vašemu stricu, saj imajo priti vsaki čas iz malina. Stric nas gotovo pobero vse na voz in gonili bomo ‚sivca‘ in ‚lisko‘, da bo veselje.“

„Saj res, saj res! Hajdi, Jožek, le z nami in videl boš, da ti odleže po poti zob — — —.“

Vse vpije, vse se odpravlja z dvorišča, vse gleda na bolnega Jožka, ki se končno mora le podati, ko ga primeta dva krepko za pazduho in ga tirata z nami.

Že smo zunaj vasi, že korakamo veselo po cesti proti malinu. Županov poln veselja, da nas je toliko skupaj, nas začenja uvrščevati po dva in dva, da bi korakali po vojaško, kar Jožek glasno zaplače, potok solz se mu ulije iz očij in glasno, zategnjeno se čujejo glasovi: „Moj zob, moj zob, oh, moj zob!“

„Nič, moj zob!“ dé Županov. „Pazi na moja povelja, da ne zmešaš koraka, in hipoma pozabiš na zob. Tedaj še jedenkrat: jedna — dve, jedna — dve!“

In šli smo res po vojaško. Županov spredaj kot poveljnik, mi pa smo korakali po njegovem taktu, in Jožek je trobil in trobil samega joka toliko časa, da je res zmedel korak, zvlekel se na trato ob cesti in tamkaj zleknil se po tleh, z glavo v dlan, tako, da se je sedaj razlegalo vse drugače, bolj zamolklo: „Moj zob, moj zob!“

„Iz tega ne bo nič. Tako ne moremo naprej“, maje z glavo Županov in stopi bliže. „Poskusimo najzadnje, kar menim, da bo tudi najbolje. Ti, Sajevčev, saj imaš še tisto vrvico, ki si mi jo včeraj ponujal za bič? — Dobr! Le sem ž njo! Vi drugi pa primite za roke Jožka in če ne more hoditi, ga nesite, saj vas je dosti. Aló, le brzo za meno!“

Nekako začuden, vendar ubogamo glas poveljnikov, zlasti ker se Jožek ni protivil. Županov nas zapelje čez plitvo dolinico na reber ob Pivki in nas ustavi pod ličnim, ne predebelim lipovim drevesom.

„Tukaj - le, vidiš, Jožek, boš rešen jedenkrat za vselej tistega svojega zoba. Saj bi bil rad, kaj ne?“

Jožek prikima, vendar nekako plaho gleda Županova, kako urno razvoljava motvoz.

„Kje imaš oni čekan, hudobni podočnik, nesnago zobasto grdo?“

Jožek zazija široko in pokaže s prsti na desni strani zgornje čeljusti zob, ki se je premaknil dvakrat sem in tje, ko ga je trdo prijel Županov.

„Hu-u! Ne tako! Pojdi proč, sicer znorim.“

„Le stoj, le stoj! Saj toliko potrpi, da ga zmerim z vrvico, kolik je, sicer ti ne morem pomagati. Ti ne veš, kako jaz zdravim.““

To rekši, ovije vrvico okoli bolnega podočnika in zaveže vozel tako trdo, da se Jožku kar zvezde pokažejo in da Županovega do krvi ugrizne v palec in bi ga bil še tudi dobro obrcal, da ni bil Županov uren in se mu umaknil.

„Le miruj, fantiček, le miruj. Kmalu bo bolje. A vrvico le pusti pri miru. Oho! Pri miru, pravim. Primita ga dva za roke. Tako! Le stojte, koj bo, koj.“

Tu priveže ostali konee motvoza za lipovo deblo, se vstopi za Jožka, ga objame čez pas in ukaže drugim, naj se oklenejo zadej zanj in tako naprej drug za drugega.

„Vidva, ki držita za roke, potegnita, ko ukažem, in tako vsi drugi. Tedaj: jedna, dve, tri — — —!

Jeden bolestenvzklik — in vsi pademo vznak. In ta reber, ta šmentana reber, na katero nismo preje nič mislili. V drugo in tretje sem se že prevrnil po glavi, predno sem se ustavil.

Kar se začuje s ceste glasen krohot.

„Stric, stric!“ začnem, „že gredó iz malina.“

Na ta klic se jih vzdrami več in, ker se jim ne-kakò neprijetno vrti v glavi, lezejo počasi proti meni.

„Kje je Jožek? Je - li še živ? Res je, nekoliko prehudo sem potegnil“, dé Županov.

„Nič hudega, nič, da je le zunaj!“ oglasi se Jožek v dolini in veselo se smejoč, koraka proti Štefetu in ga objame.

„Kaj ne, da znam izvrstno zdraviti, bolje nego vsi dohtariji v trgu?!“

„Izborno si naredil, res!“

„Jaz nisem še kaj takega videl.“

„Jaz tudi ne.“

„Jaz tudi ne.“

„Kaj boste tu vpili kot jesiharji. Stric nas pa čakajo na cesti. Uprav sedaj so ustavili in gledajo po nas“, začnem še bolj kričati.

„Saj res, stric. O, kako bodo veseli, da nimam več tega zoba“, začne samega veselja in hiti prvi navzgor.

Prišedši do lipe, zagledam osodepolni zob viseti na vrvici. Jožek ga brž popade in dirja ž njim proti stricu in jim pripoveduje ves dogodek.

„No“, rekó nazadnje stric, „sedaj si rešen. Boš dal saj po noči mir doma in ne boš vedno tarnal za zob. Ampak lepo vas je bilo gledati na rebri! — No, sedaj pa le brž na voz. Koliko vas je? Štiri, pet, deset. No, bo že dovolj prostora. Le hitro!“

V hipu posedemo po ‚lojternicah‘ in samega smeha in ukanja se komaj zavemo, kdaj smo doma.

Dvojno cvetje.

O okencu Anka sedi,
Na prosto upira oči,
Vso zemljo zelena pokriva odeja,
In vsaka pod cvetjem uklanja se veja.

A črno je sinje nebo,
Da solnca ne vidi oko.

„O mamica, dvomim popoldne že celo,
Da drevje le belo bi cvetje imelo,

Da drevje na svetu samo
Dišalo tako bi lepo.“

A čudno! Leteti po zraku kosmiči
Začnó in zeleni se belijo griči.

„Oh, mamica ali je res,
Da cvetje ne pada z dreves,
Poglejte, nebo le visoko nam meče
To cvetje prebelo, to cvetje dišeče;“

Oh, naj vam šopek naredim,
V trenotku povrnem se ž njim!
In naglo od okanca deklica vstane
Loputne z dvermi, pa iz sobice plane.

A vrne se Anka nakrat,
In k peči pritisne oplat:

„Po zraku to belo sem cvetje lovila,
Da šopek bi, mamica, vam naredila,

A cvetje to nič ne diši,
In sproti se v roki stopi“;
Nakremžijo Anki se ličeca mlada,
„Oh, mamica, mamica, snežec zapada!“

Sv. trije Kralji.

Grelepa zgodba o sv. treh Kraljih vam je gotovo dobro znana iz šole. Iz te zgodbe ste lahko sprevideli, kako imenitni so ti trije modri in sveti možje. To potrjuje tudi sv. cerkev s tem, da tako slovesno obhaja njihov god po vsem katoliškem svetu. Pa tudi v vsaki dobri hiši se to vidi, ker pobožno ljudstvo ima povsod v veliki časti sv. tri Kralje. Saj si še lepih

in poštenih jaslic ne moremo misliti brez sv. treh Kraljev in njihove zvezde. Zato sem pa mislil, da bom vam jako ustregel, ako vam podam lepo sliko treh Modrih.

Priporočajte se zopet letos prav zaupno tem velikim priprošnjikom v nebesih. A samo priporočati se jim, še ne zadostuje; treba je te goreče častilce Jezusove tudi posnemati. Kako pa? Najprej v tem, da radi hodite v cerkev. Glejte, ti svetniki so morali prehoditi dolgo dolgo pot, da so prišli do Jezusa. Vi pa imate

vse drugače. Le nekaj stopinj se prestopite, pa ste v cerkvi pri Zveličarju. Pa tudi v cerkvi jih posnemajte v spoštovanju do Najsvetejšega. Bili so imenitni in oblastni gospodje, in vendar ponižno pokleknejo in kleče molijo božje Dete.

Tudi d a r o v a t i morate kaj Jezusu. Čeravno nimate zlata, kadila in mire, nič ne de; darujete mu lahko še kaj boljšega, kaj takega, kar ima Jezus še veliko rajše. Gotovo ste že slišali, da se prav dobro srce imenuje tudi „z l a t o“ srce; če je kdo prav zelo dober in priden ter stori vse, kar je Bog zapovedal, pravimo: „Ta človek ima zlato srce!“ Ako ste tudi vi na vso moč pridni, tedaj darujete Jezusu pravo, čisto zlato. Kadilo naj vam pomeni molitev. Kadar v cerkvi denejo duhovnik kadilnih zrnc na žrjavico, se tako lepo dim vzdiguje kvišku in razširja se kaj prijeten duh. Glejte, jednako se godi, kadar prav lepo pobožno molite: svete misli in želje se vzdigujejo proti nebesom in so kakor prijetna dišava Bogu močno všeč. Mira pa je grenka reč in pomeni trpljenje. Če toraj prav krotko in mirno potrpite, kadar vas zadene kaj hudega; ali pa če si celo sami naložite kaj težkega ali pa si odrečete kaj prijetnega iz ljubezni do Jezusa, tedaj mu darujete dragocene mire.

Ako tako junaško posnemate sv. tri Kralje, potem — blagor vam!

Janezkov strah.

Ko je Tomažev Janezek z izvrstnim vspehom dokončal domačo štirirazredno šolo, si je izmisnil, da bi se šel učit trgovine. Oče in mati sta mu rada uslušala to prošnjo, ter poizvedovala, kje bi se dobilo primerno mesto zanj. Niso dolgo popraševali, našli so kmalu dobro hišo in trgovca, kateri je bil pri volji Janezka vzeti poduk. Prišel je dan ločitve. O, da bi vi videli Janezka, kako se je kremžil in solzice točil, ko se je spomnil, da bo moral za več let v daljni trg,

ter zapustiti svoj mili rojstni kraj, bratce in sestrice, lepe travnike, kjer je poskakoval in se radoval. Hudo mu je bilo pri srcu, rad bi šel, in rad ne, in nekako se je obotavljal, ko so ga oče opozorili na odhod. Oglasijo se pa oče ter rečejo s svojo možko besedo: „No ali greš, ali ne? ako nočeš iti, bodeš pa doma krave pasel.“ Janezek še jedenkrat milo pogleda vse naokrog in hajdi na voz, in odpeljal se je z objokanimi očmi v določeni trg.

Poslovljenje od doma in domačih še ni bila največja nesreča, še hujše je bilo v prodajalnici, ko se je moral po cele dpi učiti, in si v glavo vbijati uteži in mere, ter delati in prodajati. No, bil je še precej brihtne glave, pa tudi vstrajen, ter je prestal svoja leta, za plačo pa je dobil samo izvrstno spričevalo. Kaj pa sedaj? No, naš Janezek ni hotel kruha jesti vedno pri jednem gospodarju, hotel je tudi poskusiti, kakega imajo drugi. Gnalo ga je nekaj po svetu, in to tudi zaradi tega, da bi se naučil kaj več jezikov (in res sedaj govori štiri), šege in navade drugih narodov; sploh njemu je bila slovenska zemlja premajhna. Poslovil se je torej od svojega gospodarja ter v spremstvu z očetom se odpeljal po železnici in nekaj ur še po morju tja daleč na hrvatsko mejo, v mesto B.

Vse ptuje, vse drugačno se mu vidi tukaj. Le to ga je tolažilo, da je imel tukaj svojega bratranca in teto. Ker sta imela tudi prodajalno, vzela sta ga k sebi v službo. Kmalu se je privadil ondajšnjih običajev ter se naučil tudi hrvatskega in laškega jezika. Namen moj pa ni popisavati njegovo življenje in nadaljnje delovanje, marveč samo jeden dogodek vam hočem povedati, ki bo gotovo zanimal tudi vas.

Bilo pa je tako-le: Janezek je imel spalno sobo v prvem nadstropju sam za-se; na levo stran njegove sobe gospodar, na desno pa teta, in skozi Janezkovo sobo se je šlo ven na mostovž. Zvečer, ko se je ulegel ob navadni uri k počitku, je kakor običajno precej trdno zaspal. Zdi se mu, da v sanjah sliši šivalni stroj šivati, pa ta dozdevnost ni dolgo časa trajala, ker se res popolnoma zbudi. Pa kaj je to? saj menda res nekdo v sobi šiva na šivalni stroj? Posluša, a ušesa

slišijo dobro, da je res. Morebiti je pokojna šivilja, koja je pred nekaj časom tukaj umrla, prišla nazaj šivat? O joj! premislite si Janezkovo stanje. Šivilja sedaj bolj glasno obrača stroj, sedaj bolj tiho, Janezek pa komajše sapo lovi, in smuk z glavo pod odejo. Pa tudi tukaj vedno sliši dozdevni stroj. Strah ga je, in ker šivanje le ne neha, se počasi in tiho splazi raz postelj. Dolgo časa stoji ter premišlja, kaj bo z njim. Ojunači se vendar ter gre z zatisnjenimi očmi tetu klicat. Tiho odpre vrata ter jo zbudi. „Kaj pa je?“ se oglasti teta. „Oh teta, ona šivilja, koja je pred nekaj meseci tukaj umrla, je prišla nočoj nazaj šivat na stroj v mojo sobo.“ Teta na pol nevoljna na pol zaspana se na drugo stran obrne in zamrmra: „Ne bodi nespameten! kaj se ti sanja, v posteljo pojdi, ter zopet spì.“

Hočeš nočeš se naš Janezek tiho priplazi nazaj k svoji postelji. Ker pa ne neha še šivati, njemu pa je vroče in se mu lasje ježijo, jo pobriše skozi vrata ter jih od zunaj dobro zaklene. Misli si, da sedaj ne bo več šivalo; pa varal se je, stroj le vedno naprej drdra kakor na sopar. Kaj hočem, si misli, notri ne grem, in res je revček na stopnicah čakal, ves v strahu, belega dne, ter se vedno bal, kdaj bo prišla šivilja z vratmi ropotat.

Zjutraj ves zdelan pove gospodarju, in govorica je šla naprej, da je zvedela soberica o Janezkovem strahu. Ni se mogla smeha zdržati. Veste, kaj je bilo? Veternica narejena iz kositarja, kakor ste jo že kje videli v zgornji šipi v oknu, katera rabi za to, da se soba prezrači, ter kadar se vrti, se sliši, kakor da bi tekel šivalni stroj. Soberica pa je oni večer pozabilala jo zapreti, in tako je drdrala celo noč v velik strah Janezku. Sami si morete misliti, kako so se mu smejali, ko jim je dopovedoval, kolik strah je prestal ono noč. In tudi vi, mlađi bralci, se boste malo nasmehnili Janezkovemu praznemu strahu. Pa le glejte, da se kdaj še sami ne daste strašiti kakemu jednako neumnemu strahu.

Pivčan.

Kdor je zadovoljen, najmanj potrebuje.

Z neki vasi sta živela dva soseda, po imenu Božič in Cvetko. Oba sta imela obilo otrok, a pridelki njunega posestva so dajali malo živeža. Posebno pa je dolgotrajna suša v zadnjem času obema napravila veliko stisko in pomanjkanje. Ko sta videla, da jima je pošel celo ves živež, napotila sta se k premožnim ljudem prosit podpore.

Obiskala sta že mnogo hiš in tako prišla do nekega lepega in visokega poslopa, kjer je bival imeniten gospod. Tukaj prosita za milodar. Gospod podari vsakemu jeden goldinar. Božič ga vzame in zadovoljen shrani v žep. Cvetko pa ga ni hotel vzeti, ker se je zanašal, da bode dobil več. Ker pa mu gospod noče dati več, vrže mu Cvetko še ta goldinar pred noge ter odide za Božičem.

Ko gresta tako dalje, prideta do nekega trgovca, pri katerem se je dobilo prav lepo in ceno blago za obleko. Oba sta potrebovala take robe za svoje uboge družine. Božič gre v prodajalnico in kupi blago, a Cvetko si ni upal notri, ker ni imel zadosti denarja, da bi plačal. Manjkal mu je ravno jeden goldinar.

Skesan in žalosten se povrne Cvetko k gospodu ter ga prosi, da bi mu odpustil in dal tisti goldinar. Gospod pa ga ostro pogleda in mu reče: „Prej ga nisi hotel vzeti, sedaj pa ti ga ne dam, ker ga nisi vreden.“ Osramoten gre k Božiču in mu toži svojo nevoljo. Sedaj pa tudi Božič noče poslušati njegovega moledovanja, ampak mu še svarilno reče: „Ti nisi vreden, da bi te kdo obžaloval, ker nisi zadovoljen s tem, kar ti ljudje po milosti dajo. Če bi bil ti takrat vzel denar, kakor sem ga vzel zadovoljno jaz, lahko bi kupil blaga ter spravil obleko za svoje uboge otroke. Sedaj vidiš, kako ti je tvoja nezadovoljnost škodovala, torej v drugič bodi boljši!“

Kristina Košar.

Jeden bolj prebrisani, ko drugi.

Bil je kmet, trd človek, ki je pazil bolj na to, da mu hlapec kolikor mogoče veliko naredi, kakor na to, kako da ga nahrani. Ko sta nekega jutra skupaj zajutrkovala, mu reče: „Čuješ, ker sva že tu pri jedi, pa še takoj južinajva, potem se bo lahko ves dan delalo brez prestanka.“ — „No, meni je prav“, reče hlapec in pristavi, ko pojesta južino: „Hej, gospodar, ako si pri volji, še večerajva.“ — „Hajdi“, odgovori gospodar. — Ko pa pojesta večerjo, reče hlapec: „To veš, da se gre po večerji spat. Po večerji še nisem nobenkrat delal; torej grem počivat.“ Kmet se je zastonj mučil, da spravi hudomušnega hlapca na delo. Šel je spat in je spal do prihodnjega jutra. Od takrat ni kmet nikdar več silil hlapca, naj zajutrkuje in južina ob jednem.

F. Kovec.

Bratec in sestrica — ateju za god.

God obhaja danes
Našega se ata,
In srce nam čutno
Čuvstva vzbuja zlata . . .
Kaj naj v god Vam dava? —
Mala sva čestilca,
In ubožna tudi,
Čisto brez darilca! . . .
Zima ostromrazna
Cvet je zamorila.
Daleč proti jugu
Ptice zapodila . . .
Kar oko doseže:
Polja, loge, vrte
Zima je zakrila
Pod snežene prte!
Da je nama cvetje,
Vse bi Vaše bilo;

Ptičica bi pela
Vam na razvedril! —
Ali kaj sva rekla? —
Kdor jo v srcu ima,
Temu ni pomladi
Pokončala zima!
Pomlad v naših srcih
Vije bujno cvetje,
In s tem cvetjem druži
Angeljsko se petje . . .
Cvetje, pesem srčna —
Vaše danes bodi;
Nate to darilce
Ob veselem godi! —
Bogec pa dobrotni
Naj Vas čuva z nami,
Na veselje deci,
V radost zlati mami.

Vneslav.

35. Z i m a.

Andantino.

P. Angelik Hribar.

p

1. Pri - kaš - lja - la je star - ka zi - ma, Na-
2. Po vr - tu se se - ni - ca kla - ti, Pre-
3. Mož star - ček se pri pe - či gre - je In.
4. Po gladkem le - du se o - tro - ci Dr-

mf

1. guban, suhi-ma o-braz; Ko z brado kljuka-sto po-
2. ma-lo hrane dá ji gozd; Zdaj i-maš, za-jec ti u-
3. kima truden, da za-spí; Da bo do-volj za plat-no
4. vé, ne ve-jo, kaj je mraz; Na - ga - ja - jo si s ke-po

f

1. ki-ma, Sneg z ne-ba pri - le - ti in mraz.
2. ha - ti, Svoj šti - ri - de - set-dan-ski post,
3. pre-jé, Ko - lo-vrat ur-no su - če hči.
4. v roci, Ka - ko ve - sel je zim - ski čas.

Jož. Stritar.

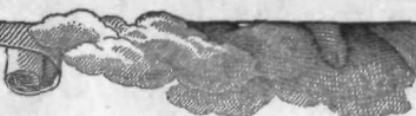
Uganke in šaljiva vprašanja.

1. Kje se voda najdraže prodaja?
2. Katera pijača je najmočnejša?
3. Kakšen razloček je mej tem, ki potrka, in onim, ki odpre?
4. Kaj mora imeti vsakdo, če hoče priti čez železni most?
5. Mojih starišev sin je, in vendar ni moj brat. Kdo je?

(Odgonetka in imena rešilcev v prih. listu.)

Vabilo k naročbi.

„Angeljček“, vaš prijatelj, učitelj in voditelj, še zopet trka na vrata in prosi, da ga blagovolite prijasno vzprejemati tudi v nastopnem letu. Želi si dobrih, bogoljubnih otrok. Zato vam bo zopet podajal lepih naukov za čednostno življenje, mičnih povestic, umetnih pesmic z napevi in brez napevov, zastavic in bistroumnih nalog ter drugih kratkočasnih in poučnih sestavkov. Čim več bo imel naročnikov, tem uspesnejše bo izvrševal svojo naloge. Skušajte mu toraj mej svojimi tovariši in znanci pridobiti še več novih prijateljev.

Prodajajo se še tudi poprejšnji letniki in sicer:

I.—IV. tečaj po 40 kr., V. in VI. pa po 50 kr. kart. Zlasti oni srečni otroci, kateri so odbrani, da pojdejo k prvemu sv. obhajilu, ne najdejo v nobeni slovenški knjigi toliko lepih naukov, kakor v *„Angeljčku.“* — Tečaja III. iz leta 1895. nam preostaja več izvodov; zato smo pripravljeni svojim naročnikom ga oddajati bresplačno, ako se oglasijo sanj in dopošljejo 10 kr. za pošiljatev.